

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Івано-Франківська філія
кафедра «Право»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КУРСОВИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»**

Івано-Франківськ – 2021

Методичні рекомендації до написання та захисту курсових робіт «Цивільне право» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, галузь знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право» – ІФ. : Івано-Франківська філія Університет «Україна», «___» _____ 2021 року – 33 с.

Розробник: Николайчук Л.М. доцент кафедри «Право», кандидат юридичних наук

У методичних рекомендаціях викладено орієнтовну тематику курсових робіт з дисципліни «Цивільне право» та методичні рекомендації щодо їх написання і захисту для студентів Івано-Франківської філії за спеціальністю 081 «Право». Наведено детальний опис та пояснення щодо змісту структурних частин курсової роботи, загальних вимог до оформлення текстової частини та окремих її компонентів (таблиць, рисунків, списку використаних джерел, додатків).

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета курсової роботи.....	5
2. Етапи виконання курсових робіт.....	5
3. Вибір теми курсової роботи і складання плану.....	6
4. Підбір нормативних і наукових джерел та інших матеріалів.....	7
5. Структура курсової роботи.....	8
6. Вимоги щодо оформлення курсової роботи.....	10
7. Рецензування і захист курсової роботи.....	13
8. Тематика курсових робіт.....	19
9. Рекомендована літератури.....	22
Додаток 1 зразок оформлення заяви студента	30
Додаток Б зразок розгорнутого плану курсової роботи.....	31
Додаток 3 зразок оформлення титульної сторінки	32

ВСТУП

Цивільне право є однією з провідних та самостійних галузей українського права. Воно значно відокремлюється від інших, у тому числі і суміжних галузей права, маючи при цьому свій власний предмет правового регулювання і метод правового регулювання, свою систему нормативних приписів. Разом з тим, цивільне право є складовою частиною системи національного українського права, тому йому притаманні основні принципи, що стосуються права України на сучасному етапі.

Знання з цивільного права покликані підвищувати рівень професійної підготовки і правової культури студентів, безпосередньо впливати на формування наукового юридичного світогляду.

Підготовка бакалаврів права в сучасних умовах вимагає глибоких знань з цивільного права, вивчення якого потребує засвоєння теоретичного матеріалу на лекціях, семінарських заняттях та під час самостійної роботи і складання іспиту, а по закінченні терміну навчання – написання курсової роботи, державного іспиту.

Навчальним планом передбачено написання курсової роботи студентами денної та заочної форми навчання за спеціальністю 081 «Право».

I. Мета курсової роботи

Відповідно до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти України № 161 від 2 червня 1993 р.(п. 3.2.2) та Положення про організацію навчального процесу в Івано-Франківській філії Університету «Україна» від 27 лютого 2015 року протокол № 1 курсові роботи виконуються з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних студентами за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання, а також для напрацювання досвіду роботи з нормативно-правовими актами та науковою юридичною літературою.

Курсова робота є самостійним індивідуальним науковим дослідженням студента, котре виконується з певного навчального курсу або окремих його розділів.

Метою написання курсової роботи є:

- поглиблення теоретичних знань, здобутих в процесі вивчення певної навчальної дисципліни;
- формування досвіду самостійної роботи з науковою та іншою юридичною літературою, статистичними даними та матеріалами правозастосовчої практики;
- напрацювання досвіду самостійного аналізу положень нормативно-правових актів, виявлення прогалин, колізій та інших проблем законодавства;
- оволодіння навичками порівняльного аналізу законодавства різних країн, положень різних правових інститутів, різноманітних теорій та наукових позицій в доктрині.

II. Етапи виконання курсових робіт

Виконання курсової роботи включає такі етапи:

- вибір теми;
- ознайомлення з теоретичними і практичними проблемами, які повинні бути висвітлені в роботі;
- підбір нормативно-правових та наукових літературних джерел, фактичного матеріалу;
- складання проекту плану курсової роботи;
- узгодження плану курсової роботи з науковим керівником (окрім студентів заочної форми навчання);

- написання та оформлення курсової роботи;
- передача роботи науковому керівнику для перевірки (для студентів заочної форми навчання - здача роботи на кафедру для перевірки та рецензування);
- доопрацювання курсової роботи з урахуванням зауважень наукового керівника (окрім студентів заочної форми навчання);
- попереднє оцінювання курсової роботи науковим керівником (для студентів заочної форми навчання – рецензентом) та складання висновку по роботі;
- усний захист курсової роботи студентом в комісії кафедри.

Кожен студент зобов'язаний зареєструвати обрану тему курсової роботи на кафедрі, яка призначає для кожного студента (за винятком студентів заочної форми навчання) наукового керівника з числа викладачів.

Тематика курсових робіт доводиться до відома студентів на початку семестру.

Графік подання і захисту студентами курсових робіт розробляє і оголошує кафедра.

На кафедрі організуються консультації для студентів з питань методики написання курсових робіт, порядку подання до захисту, процедури захисту тощо.

Студенти з'являються на індивідуальні консультації до наукового керівника самостійно з власної ініціативи, або за викликом з кафедри.

Ш. Вибір теми курсової роботи і складання плану

Вибір теми є першим етапом виконання курсової роботи. Студентам надається право вибрати одну з тем, що запропоновані кафедрою з дисципліни, з якої виконується курсова робота.

Орієнтовна тематика курсових робіт розробляється кафедрою та щороку оновлюється. Кафедра рекомендує теми курсових робіт з урахуванням наукових проблем, які вирішує кафедра та котрі є актуальними для сучасного стану розвитку юридичної науки в Україні.

Тематику курсових робіт з навчальної дисципліни «Цивільне право» складає відповідна кафедра згідно з навчальним планом цієї дисципліни. В

тематиці курсових робіт обов'язково відображаються питання історії науки (законодавства) і роль сучасних, в тому числі вітчизняних, вчень у розвитку даної галузі юридичної науки. За погодженням з кафедрою студент може підготувати курсову роботу за темою, що обрана ним самостійно, якщо вона узгоджується з предметом відповідної навчальної дисципліни.

Тема курсової роботи повинна бути актуальною для відповідної галузі юридичної науки, мати практичне значення. При виборі теми рекомендується враховувати власні наукові інтереси, професійну орієнтацію на певний напрям юридичної діяльності, наявність достатньої кількості літературних джерел тощо.

Для закріплення теми студент подає заяву на ім'я завідувача відповідної кафедри за встановленим зразком (Додаток 1) з проханням затвердити тему курсової роботи та призначити наукового керівника. Для студентів заочної форми навчання наукові керівники не призначаються.

Студенти обирають теми курсових робіт і подають заяву на кафедру протягом 15 днів з моменту оголошення тематики. Кафедра затверджує для кожного студента тему курсових робіт та наукового керівника. Список студентів із зазначенням тем і наукових керівників курсових робіт доводиться до загального відома. Якщо студент у визначені терміни не подав заяву про затвердження йому теми курсової роботи, то кафедра самостійно визначає тему, від якої студент не вправі відступити.

Після затвердження на кафедрі теми курсової роботи студент протягом двох тижнів повинен скласти розгорнутий план курсової роботи, який має охоплювати вузлові питання теми. Формулювання назв розділів та підрозділів має бути чітким, логічним та послідовними. План має включати вступ, 3 розділи (як виняток - 4), які діляться на підрозділи, висновки, список використаних джерел (див. додаток 2). Не рекомендується переобтяжувати план великою кількістю підрозділів (не більше 3-4 до кожного розділу). Студенти денної та заочної форм навчання обов'язково узгоджують план курсової роботи з науковим керівником.

В процесі комплексного опрацювання зібраних матеріалів попередній план курсової роботи може коригуватися за погодженням з науковим керівником.

IV. Підбір нормативних і наукових джерел та інших матеріалів

Нормативний матеріал, наукову, навчальну та іншу спеціальну літературу за темою курсової роботи студент підбирає самостійно. Консультації з питань бібліографії можна отримати у наукового керівника.

Підбір нормативно-правового матеріалу має охоплювати акти законодавчого та підзаконного характеру та інші джерела, зокрема, міжнародно-правові акти, звичаї (стосовно дисциплін приватного права) тощо. Перелік використаних нормативних джерел має включати Конституцію України, кодекси (якщо такі діють у відповідній сфері), закони України, відповідні акти Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів державної влади. Всі нормативно-правові акти використовуються у чинному стані. Застарілі норми чи акти можуть використовуватися у курсовій роботі тільки в порівняльному плані. Робота, котра ґрунтується на положеннях нечинних (застарілих) нормативно-правових актах не може бути допущена до захисту і одержати позитивну оцінку.

Матеріали правозастосовчої практики (аналіз судових рішень, узагальнення судової практики чи практики інших органів тощо) студенти підбирають в архівах (у тому числі електронних) відповідних органів та організацій (з обов'язковим зазначенням джерел), або використовують опубліковані дані з періодичних фахових та інших видань. Рекомендується використовувати матеріали правозастосовчої практики, що публікуються у відповідних розділах таких видань, як журнали: Право України, Юридична Україна, Підприємництво, господарство і право, Вісник Конституційного Суду України, Вісник Верховного Суду України, Вісник Вищого господарського суду України, Збірник рішень Верховного суду України, Збірник рішень Вищого господарського суду України; газети: Юридическая практика, Юридичний вісник України та ін.

Обов'язковим є використання наукової літератури: монографій та наукових праць, що публікуються в періодичних фахових юридичних виданнях. Рекомендується використовувати наукові праці, що опубліковані у згаданих вище юридичних журналах, а також у збірниках наукових праць: "Правова держава", "Держава і право", наукові вісники (правознавчі серії) юридичних факультетів та вузів України тощо.

В роботі обов'язково мають бути використані наукові праці останніх 2-3 років видання. Більш ранні роботи також можуть використовуватися в історичному, порівняльному плані або якщо вони містять положення, що є істотними для розкриття даної теми курсової роботи.

V. Структура і зміст курсової роботи

Курсова робота повинна мати чітку й логічну структуру: вступ (2 - 3 стор.), основна частина – 3 (4) розділи (25 - 30 стор.) та висновки (2 - 3 стор.).

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, ступінь її вивчення, визначаються питання, які вимагають вирішення. Вказуються також мета

завдання і об'єкт, предмет і методологічна основа дослідження, характеризуються джерела одержання інформації.

Основна частина курсової роботи передбачає глибоке й всебічне розкриття самого предмета дослідження. Вона висвітлюється згідно із затвердженим планом (1-3 розділи та їх підрозділи).

У першому розділі бажано розкрити теоретичні, методологічні та історичні положення з обраної теми дослідження; критично розглянути й проаналізувати різні точки зору; висловити своє ставлення до дискусійних питань, дати характеристику об'єкту дослідження; підійти до постановки основних проблемних питань.

Наступні розділи передбачають глибокий аналіз правових норм їх проектів, конкретних фактичних матеріалів, обґрунтування позитивних і негативних тенденцій розвитку законодавства, відповідних інститутів держави, права тощо, шляхів вирішення наявних проблем.

У висновках підводяться підсумки дослідження, робляться теоретичні узагальнення; викладаються практичні рекомендації щодо розвитку певного правового (державного) інституту, вдосконалення законодавства і юридичної практики тощо.

Робота виконується українською мовою, у науковому стилі. Не слід використовувати публіцистичних чи побутових термінів, спрощених чи не прийнятих у науці висловів.

Слід також уникати в роботі зарозумілих висловів, викладати свої думки чітко, якісно, логічно, поступово, не припускаючись повторів і помилок, уважно стежити за тим, щоб у роботі не було суперечностей між окремими її положеннями.

Юридичні та інші терміни і категорії мають бути застосовані коректно, відповідно до їх нормативного чи іншого загальноприйнятого значення.

Власна позиція автора у кожному випадку має бути належно аргументована.

Наукові джерела слід використовувати творчо. Запозичення чужих думок без посилання на автора і просте переписування не дозволяється.

Думки науковців та інших фахівців рекомендується відображати шляхом переказу думки. Пряме цитування в роботі чужих думок у великій кількості є недоцільним. Не допускається пряме цитування з іномовних (у тому числі російськомовних) джерел. Посилання на автора слід оформляти у вигляді

виноски (див. далі). Поряд з чужою думкою слід навести власну позицію стосовно конкретного питання з відповідною аргументацією.

Найбільш важливі висновки та пропозиції автора належить відобразити у висновках.

VI. Вимоги щодо оформлення курсової роботи

Загальний обсяг курсової роботи становить 25-30 стандартних сторінок машинописного або комп'ютерного тексту, або 35-40 сторінок рукописного тексту, не враховуючи списку літератури і додатків.

При оформленні курсової, необхідно дотримуватись встановлених вимог. Робота має бути надрукована за допомогою загальноприйнятих технічних засобів (комп'ютер) на одному боці білого аркушу паперу формату А4 (297x210 мм.). Для студентів заочної форми навчання допускається виконання курсової роботи рукописним способом за умови чіткого розбірливого почерку з використанням чорнила синього або чорного кольору. Машинописний текст оформляється шрифтом Times New Roman №14, з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Кожна сторінка тексту (друкованого чи рукописного) обмежується полями: ліве — 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Відстань між заголовком і текстом має бути 15-20 мм. Кожний розділ курсової роботи слід починати з нової сторінки. Заголовки розділів друкуються симетрично, прописними літерами; заголовки підрозділів друкуються з абзацу без переносів. Розділи повинні мати порядкову нумерацію і позначатися арабськими цифрами з крапкою в кінці (1.; 2.; 3.); нумерація підрозділів має включати вказівку на розділ (1.1.; 1.2.; 2.1.; 2.2...).

Нумерація сторінок у роботі проставляється наскрізна, включаючи список літератури та додатки, і починається з титульного листа, на якому номер не вказується. Нумери сторінок зазначаються у правому верхньому кутку.

Додатки оформляють як продовження курсової роботи після списку літератури. Кожний додаток слід починати з нової сторінки, у правому верхньому кутку зазначати слово “Додаток”. Якщо в роботі більше одного додатку, їх нумерують послідовно арабськими цифрами (без знака “№”). Кожен додаток повинен мати заголовок.

Кожна таблиця супроводжується порядковим номером. На всі цитати, таблиці, схеми, малюнки, графіки тощо в тексті мають бути посилання.

В роботі розміщують послідовно: титульний лист за встановленою формою (Додаток 3); зміст (де слід вказати початкову сторінку кожного

розділу), який повинен обов'язково відповідати заголовкам, що зазначені в роботі; вступ, розділи роботи, висновки, список використаних джерел, додатки.

На останній сторінці курсової роботи студент ставить свій підпис і дату її виконання. В кінці роботи підшивається сторінка для висновку по роботі (додаток № 4).

Посилання на джерела в курсовій роботі, автором мають подаватися в такий спосіб:

1) у вигляді посилань на поданий в кінці роботи список використаних джерел; у квадратних дужках вказується номер джерела за списком та номери сторінок в ньому, на яких викладено відповідні дані (думки тощо); дужки проставляються безпосередньо за текстом, якого стосується посилання. Наприклад: “деякі автори вважають, що ... викладається зміст думки [16, с.125-128 43, с. 35-37]”; числа “16” та “43” – в даному прикладі – це номери, під якими розміщені зазначені роботи у спискові використаних джерел.

В посиланнях на наукові статті, що опубліковані у збірниках наукових праць, періодичних виданнях тощо обов'язково зазначається прізвище автора та назва праці, назва видання, рік, номер випуску, сторінки, на яких розміщено дану працю:

• *Харитонов Є. Традиція приватного права в Україні: між Сходом і Заходом (деякі питання методології розробки концепції приватного права в Україні) // Юридична Україна. – 2003. - № 2. – с.14-19*

• *Побірченко І.Г. Діяльність Міжнародного комерційного арбітражу // Право України - 1997 - №11 - с.92-96.*

Рекомендується застосовувати наскрізну нумерацію джерел у всьому списку літератури (єдина нумерація для всіх підрозділів списку джерел).

Список використаних джерел вміщує перелік нормативно-правових актів, правозастосовчої практики та наукових літературних джерел, що були використані при підготовці та написанні роботи.

Список використаних джерел формується у такій послідовності:

1. Законодавчі акти України;
2. Конституція України;
3. Кодекси;
4. Закони України;

5. Підзаконні нормативно-правові акти:

5.1. Постанови Верховної Ради України;

5.2. Укази Президента України;

5.3. Постанови Кабінету Міністрів України;

5.4. Нормативні акти міністерств та відомств.

6. Міжнародно-правові акти

7. Матеріали правозастосовчої практики: керівні роз'яснення Пленуму

8. Верховного Суду України, Вищого господарського суду України, узагальнення судової практики, матеріали судових справ тощо.

9. Наукова та інша юридична література (в алфавітному порядку за прізвищами авторів або назвами монографій, брошур тощо).

10. Іноземні джерела (англомовні, німецькомовні тощо окрім російської).

Використання нечинних нормативно-правових актів у роботі допускається виключно у порівняльному плані з відміткою про припинення їх чинності у тексті роботи та списку використаних джерел.

Приклади оформлення джерел у списку літератури:

Для нормативно-правових актів: наводиться назва акту, дата його прийняття, видання офіційного оприлюднення тексту, рік, номер, статті (сторінки).

• *Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. //Відомості Верховної Ради України - 2003 р. - № 40 - ст. 3 ("ст." – тут це номер блоку сторінок в офіційному виданні нормативно-правових актів)*

• *Закон України від 12 травня 1991 р. “Про захист прав споживачів” // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991 р. – № 30. – ст. 379*

• *Закон України від 5 червня 2003 р. “Про іпотеку” // Офіційний вісник України. - 2003 р.- № 28 - ст. 1362*

• *Про затвердження переліку органів ліцензування. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 листопада 2000 р. N 1698 // Офіційний вісник України 2000 р. - № 46 - ст. 2001*

Для всіх нормативно-правових актів необхідно вказувати офіційні видання (Відомості Верховної Ради України, Офіційний вісник України, газета “Урядовий кур’єр”, Зібрання постанов Уряду України). Не слід посилатися на

електронні бази даних та інші видання (книги), які не є офіційними джерелами змісту нормативно-правових актів.

Для наукових джерел: наводиться прізвище автора, назва праці, видання, рік:

- *Стефанчук Р.С. Захист честі, гідності та репутації в цивільному праві. – .: Науковий світ, 2001*
- *Осакве К. Сравнительное правоведение в схемах: общая и особенная части М.: Дело, 2000.*

Якщо робота підготовлена колективом авторів, то зазначається лише назва праці (книги):

- *Коментар до Конституції України. - К: Інститут законодавства Верховної Ради України., 1998.*
- *Основные институты гражданского права зарубежных стран. Сравнительно-правовое исследование. – М., 1999*

У завершеному вигляді курсова робота зшивається у папку-скорозшивач або переплітається та подається на відповідну кафедру.

VII. Рецензування і захист курсової роботи

Курсові роботи студентів денної та заочної форм навчання перевіряються науковими керівниками. Роботи студентів заочної форми навчання передаються кафедрою для перевірки рецензентами. За результатами перевірки викладач складає письмовий висновок по роботі, в якому зазначаються позитивні сторони й недоліки роботи. Зокрема оцінюються:

- ступінь розкриття теми (повно чи неповно); вихід за межі предмету теми (тема курсової роботи передбачає розкриття одних питань, а фактично розкриваються інші);
- системність викладення матеріалу;
- уміння студента аналізувати матеріал, виділяти головне, логічно мислити, робити висновки і аргументувати їх;
- вдалість поєднання теорії з матеріалами юридичної практики;
- методика використання матеріалів з літературних джерел;
- дотримання методичних рекомендацій щодо оформлення роботи тощо.

При позитивній оцінці робота допускається до захисту. Якщо робота написана з порушенням вимог, її повертають студентів для доопрацювання. До такої роботи обов'язково додається висновок із зазначенням цих недоліків.

У висновку по курсовій роботі визначається відповідність курсової роботи встановленим вимогам та рекомендована оцінка.

У встановлений кафедрою термін курсова робота разом із висновком подається на кафедру.

Дату й час усного захисту курсової роботи визначає кафедра. Захист відбувається на засіданні комісії кафедри. Під час захисту роботи студент повинен розкрити актуальність, основні положення теми, виявити ґрунтовні знання теоретичних і практичних аспектів проблеми, знання новітньої літератури з предмету дослідження, вміння обґрунтувати свої думки та пропозиції, а також відповісти на поставлені запитання.

У разі, якщо курсова робота виконана і здана студентом на кафедру, однак він не з'явився на усний захист, попереднє оцінювання курсової роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється "0" балів.

За результатами захисту курсової роботи студент одержує остаточну оцінку за стобальною шкалою відповідно до наведених нижче критеріїв.

Критерії оцінювання курсової роботи

Підсумкова оцінка за курсову роботу виставляється в межах 100-бальної системи за наведеними нижче критеріями.

Чіткість визначення мети і завдань роботи	
Мета і завдання визначені чітко, коректно, згідно з предметом дослідження	5
Мета і завдання в роботі не визначені, або сформульовані не чітко, або не зовсім вірно, або не узгоджені з предметом дослідження	0
Дотримання вимог щодо структури роботи	
Структура курсової роботи є логічною, науково обґрунтованою, дозволяє повністю висвітлити тему, відповідає рекомендаціям (містить 3-4 розділи)	5
Структура у загальному відповідає вимогам, однак несуттєво виходить за межі предмета дослідження або не охоплює всіх основних питань	0
Рівень аналізу нормативно-правового матеріалу	

В роботі використано та докладно проаналізовано положення всіх основних чинних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження; за наявності законопроектів – розглянуто їх основні положення; аналіз нормативних джерел здійснено на належному теоретичному рівні	10
В роботі використано та проаналізовано положення основних чинних нормативно-правових актів, проте <ul style="list-style-type: none"> - не розглянуто окремих спеціальних актів, що стосуються предмета дослідження та/або - аналіз положень нормативно-правових актів має дещо поверховий характер, та/або - не використано проектів законодавчих актів щодо предмета дослідження, які є загальнодоступними 	5
В роботі <ul style="list-style-type: none"> - не використано основних нормативно-правових актів щодо предмета дослідження, або - аналіз положень нормативно-правових актів не носить наукового характеру, або - аналіз нормативних джерел не має послідовного логічного характеру, викладений безсистемно, або - зміст роботи свідчить про відсутність у студента уміння та навичок аналізувати нормативний матеріал 	0
Використання та аналіз наукової літератури щодо предмета дослідження	
В роботі використано досягнення класичної та обов'язково сучасної юридичної думки (останні 2–3 роки видання) розглядаються різні підходи, теорії, концепції тощо, наводиться їх аналіз, порівняння з коректним посиланням на джерела	10
В роботі використано наукові джерела, однак обмежено, або ж не використано основних загальновідомих праць, або не використано наукових праць вітчизняних фахівців, або їх аналіз є поверховим	5
В роботі не використано наукових праць, або вони не стосуються предмета дослідження, або відсутні праці останніх 2 – 3-х років, або вони використані у змісті без посилань на авторів (джерела)	0
Наявність аналізу матеріалів юридичної практики за темою роботи	
В курсовій роботі розглядаються практичні питання, аналізуються узагальнення (або приклади) судової або іншої правозастосовчої практики; прогнозуються тенденції розвитку юридичної практики та її вплив на розвиток законодавства, державно-правового інституту тощо	10
В роботі розглядаються окремі випадки з судової (іншої юридичної) практики, однак це не має системного характеру, або аналіз практики є поверховим, не має наукового характеру, чи відсутній взагалі	5

В роботі не розглядаються матеріали юридичної практики, або вони наводяться недоречно, або не стосуються предмета дослідження	0
Ступінь розкриття теми	
У роботі висвітлено всі, а також безпосередньо пов'язані з ними спеціальні питання теми; при цьому зачіпаються проблемні питання законодавства, держави, її інститутів, юридичної науки і практики, проводиться їх аналіз та формулюються пропозиції щодо подолання проблем	10
У роботі належно висвітлено тільки основні питання й не зачіпаються конкретні спеціальні проблеми щодо теми дослідження, або предмет дослідження істотно звужено, або за змістом робота виходить за межі предмета дослідження, або аналіз проблемних питань має дещо поверховий характер	5
У роботі не розкрито основних питань щодо теми дослідження, або вона ґрунтується на ненаукових положеннях, або за змістом робота не відповідає структурі (плану)	0
Рівень одержаних результатів, повизна, обґрунтованість, практична цінність висновків і пропозицій	
Результати дослідження і пропозиції чітко сформульовані, належно обґрунтовані, мають науковий характер, практичне значення і є самостійним здобутком студента	10
Робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не завжди належно аргументовані, або є вже відомими положеннями юридичної науки, або не мають особливого теоретичного чи практичного значення; або відсутні пропозиції щодо розвитку відповідних державно-правових інститутів, норм законодавства тощо	5
В роботі відсутні висновки як результати дослідження, або вони є неконкретними, чи ненауковими, або не ґрунтуються на положеннях роботи (не впливають з її змісту)	0
Якість оформлення роботи	
Оформлення всіх частин курсової роботи повністю відповідає встановленим вимогам (у т.ч., зокрема, оформлення посилань на джерела та списку літератури є коректними); текст роботи належно вичитано, викладено логічно та грамотно і стилістично правильно	10
Оформлення курсової роботи у загальному відповідає вимогам, проте при цьому зустрічаються помилки чи некоректності	5
Оформлення курсової роботи дозволяє прийняти її до захисту, проте мають місце граматичні чи стилістичні помилки, або допущено некоректності в оформленні посилань на джерела чи списку джерел,	0

котрі мають більш системний характер	
Дотримання календарного плану (регламенту) виконання роботи	
На всіх етапах виконання курсової роботи студент виконував завдання відповідно до оголошеного регламенту, погоджено з науковим керівником (для студентів денної та вечірньої форм навчання); робота вчасно подана на кафедру у завершеному, готовому до захисту вигляді	10
Робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її виконання студент допускав певні відхилення від регламенту або не завжди погоджував свої дії з науковим керівником (діє для студентів денної та вечірньої форм навчання)	5
Курсова робота подана на кафедру з істотними порушеннями календарного плану	0
Рівень знань щодо предмета дослідження та змісту курсової роботи, виявлений студентом під час її усного захисту	
Студент в процесі усного захисту дає правильні відповіді на всі запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми курсової роботи та суміжних положень відповідної навчальної дисципліни, добре орієнтується у змісті своєї роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно аргументує власну позицію	20
Студент під час захисту виявляє належний рівень знань щодо теми курсової роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації в суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї курсової роботи, проте не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює	15
Студент під час захисту виявив належний рівень знань щодо теми курсової роботи та її змісту, відповіді на поставлені запитання дає, переважно, правильно, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно обґрунтовує свою позицію чи інші положення роботи	10
Під час усного захисту курсової роботи студент допускає істотні помилки у відповідях, не зовсім добре орієнтується за змістом роботи	5
Під час усного захисту студент неспроможний аргументувати положення роботи, погано знає її зміст, дає неправильні відповіді або не в змозі відповісти на поставлені запитання	0

У разі неявки студента на усний захист попереднє оцінювання курсової роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється "0" балів.

Курсова робота допускається до захисту за умови, що її попередня (до усного захисту) оцінка за висновками рецензента чи наукового керівника становить не менше 30 балів. Максимальна попередня оцінка роботи (до усного захисту) може становити не більше 80 балів.

Курсова робота ні за яких умов не допускається до захисту і оцінюється незадовільно, якщо:

- положення роботи сформульовані на основі нечинних нормативно-правових джерел;
- зміст роботи не відповідає її темі;
- структура роботи не відповідає встановленим вимогам (містить менше 2-х або більше 4-х розділів);
- відсутня хоча б одна з обов'язкових складових частин роботи (у т.ч. вступ, висновки, список використаних джерел);
- наявні істотні порушення вимог щодо оформлення;
- порушена вимога щодо виконання роботи українською мовою;
- попередня оцінка роботи становить менше 30 балів.

Оцінка курсової роботи за 100-бальною системою переводиться в традиційну та оцінку за шкалою ECTS за такими правилами:

90-100 балів	відмінно	A
82-89 балів	добре	B
75-81 балів	добре	C
64-74 балів	задовільно	D
60-63 балів	задовільно	E
35-59 балів	незадовільно – можлива перездача	FX
1-34 балів	незадовільно – повторне вивчення дисципліни	F

VIII. Тематика курсових робіт

Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни
«Цивільне право»
для студентів денної та заочної форм навчання
на 2020-2021 навчальний рік

1. Фізичні особи, як суб'єкти цивільного права.
2. Поняття та види об'єктів цивільних правовідносин.
3. Правочини в цивільному праві.
4. Наслідки визнання правочину недійсним.
5. Виникнення , здійснення та захист цивільних прав та обов'язків.
6. Довіреність, як вид представництва.
7. Поняття моральної шкоди.
8. Особисті немайнові права фізичних осіб.
9. Види цивільно-правової відповідальності.
10. Поняття , особливості та функції цивільно - правової відповідальності.
11. Підстави цивільно - правової відповідальності.
12. Поняття делікту.
13. Право власності.
14. Поняття та види права спільної власності.
15. Право інтелектуальної власності.
16. Поняття, загальна характеристика зобов'язань у цивільному праві.
17. Поняття цивільно правового договору.
18. Істотні, звичайні та випадкові умови цивільно-правового договору.
19. Поняття спадкування та спадщини.
20. Спадковий договір.
21. Поняття зобов'язань у цивільному праві.
22. Загальна характеристика договорів про передачу майна у власність.
23. Договір купівлі-продажу.
24. Договір майнового найму (оренди).
25. Договір найму житлового приміщення.
26. Зобов'язання , що виникають в наслідок заподіяння шкоди.
27. Підстави деліктної відповідальності.
28. Юридичні особи, як суб'єкти цивільних правовідносин.
29. Організаційно - правові форми та види юридичних осіб.
30. Порядок створення і реєстрації юридичних осіб в Україні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРИ:

I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс (ЦК) України від 16 січня 2003 року // Голос України. – 2003. - № 47-48.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. // Урядовий кур'єр. – 14 липня 2004 р. - № 130.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 18. – Ст. 144.
5. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року // Відомості Верховної Ради. – 2002. - №21-22. – Ст.135.
6. Житловий кодекс Української РСР. Затверджений Законом Української РСР від 30 червня 1983 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1983. – додаток до № 28. – Ст. 573.
7. Земельний кодекс України. Затверджений Законом України від 25 жовтня 2001р. // Урядовий кур'єр. – 2001. – 15 листопада.
8. Кодекс адміністративного судочинства від 6 липня 2005 року // Відомості Верховної Ради . – 2005. - №35-36.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984р. // Відомості Верховної Ради Української РСР.- 1984. - додаток до № 51. - Ст.1122.
10. Закон України “Про авторське право і суміжні права” в редакції Закону України від 11 липня 2001р. // Відомості Верховної Ради. – 2001. - №43. – Ст. 214.
11. Закон України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень” від 1 липня 2004 р. // Урядовий кур'єр. – 4 серпня 2004 року. - № 145.
12. Закон України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців” від 15 травня 2003 р. // Відомості Верховної Ради – 2003. – № 31-32. – Ст.263.
13. Закон України “Про захист прав споживачів” від 15 грудня 1993 р. (із змінами і доповненнями). // Відомості Верховної Ради. – 1991. – № 30. – Ст.379.
14. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991.-№29.-Ст. 377.
15. Закон України “Про іпотеку” від 5 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - № 38. – Ст. 313.
16. Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 1 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України.- 2000.- № 36.- ст. 299.

17. Закон України “Про міжнародне приватне право” від 23 червня 2005 р. // *Голос України*. – 29 липня 2005. - №. 138.
18. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1997. - № 24. – Ст. 70.
19. Закон України “Про нотаріат” від 2 вересня 1993 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1993. - № 39. – Ст. 383.
20. Закон України “Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування” від 17 січня 2002 р. // *Офіційний вісник України*. - 2002. - № 7. - Ст. 276.
21. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25 червня 1991 року // *Відомості Верховної Ради України*. -1991. - №41. - Ст.546.
22. Закон України “Про охорону прав на зазначення походження товарів” від 16 грудня 1999 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1999. - № 27-28. – Ст.181.
23. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг” від 15 грудня 1993 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1994. - № 7. – Ст.36.
24. Закон України “Про охорону прав на промислові зразки” від 15 грудня 1993 р. // *Відомості Верховної Ради*. – 1994. - №7. – Ст. 34.
25. Закон України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 2001. - № 47. – Ст. 251.
26. Закон України “Про фермерське господарство” від 19 червня 2003 р. // *Відомості Верховної Ради України*.- 2003. - № 45. – Ст. 363.
27. Закон України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” від 12 липня 2001 р. // *Відомості Верховної Ради України*.- 2002.- № 1.- ст.1.
28. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” від 23.02.2006 р. // *Відомості Верховної Ради України*, 2006, № 31 (04.08.2006), ст. 268.
29. Закон України „Про міжнародні договори України” від 29 червня 2004р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 2004. - № 50. - ст.540.
30. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р. // *Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика*. – Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О.Д. Святоцького. – Т.1: *Право інтелектуальної власності*. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – С.186-224.
31. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. // *Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика*. – Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О.Д. Святоцького. – Т.1: *Право інтелектуальної власності*. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. – С.243-262.
32. Германское Гражданское уложение 1896 г. // *Германское право. Часть 1. Гражданское уложение*. / Перев. А. А. Лизунова, Н. Б. Шеленковой, Н. Г. Елисеева. – М.: Международный центр финансово-экономического развития. – 1996.

33. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. - У кн. Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. - К: Наук, думка, 1992

34. Європейська конвенція про захист прав і основних свобод людини від 4 листопада 1950 року // Вісник Верховного Суду України. - 1997.-№3.

35. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 року. - У кн.: Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. - К.: Наук, думка, 1992,

36. Французский Гражданский кодекс 1804 г. / Перев. И. С. Перетерского. – М.: Юриздат. – 1941.

37. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS). // Інтелектуальна власність. – 1999. - № 5, 6, 7.

38. Указ Президента України “Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні” від 27 квітня 2001 р. // Урядовий кур’єр. – 5 травня 2001. – №79.

II. НАВЧАЛЬНА ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА:

1. *Амельченко В.* Сутність юридичної особи в сучасних умовах // Підприємництво, господарство і право. — 2006. — № 2. — С. 27–29.

2. *Антологія української юридичної думки: У 6 т. Т. 6. Цивільне право / Упоряд.: Я. М. Шевченко, І. Б. Усенко, Г. П. Темченко, Т. І. Бондарук, С. Є. Морозова.* — К.: Юрид. кн., 2003. — 584 с.

3. *Антонюк О.* Право на самозахист учасників цивільних правовідносин — ще один крок у напрямі ствердження людини найвищою соціальною цінністю // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 10. — С. 98–102.38 39

4. *Багач Є.* Оцінка істотності (необхідності та достатності) деяких умов цивільно-правового договору // Підприємництво, господарство і право. — 2005. — № 1. — С. 26–28.

5. *Батрак Н.* Організаційно-правова форма: важливі відкриття // Бухгалтерія. — 2005. — № 42. — С. 71–74.

6. *Безух О.* Неправомірне використання ділової репутації // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 5. — С. 24–27.

7. *Белоусов Е.* Сущність страхування (самостоятельность страхового договора) // Підприємництво, господарство і право. — 2002. — № 2. — С. 23.

8. *Беляневич О. А.* Господарський договір та способи його укладання: Навч. посіб. — К.: Наук. думка, 2002. — 280 с.

9. *Беляневич О. А.* До питання про недійсність господарських договорів // Вісник господарського судочинства. — 2004. — № 2. — С. 200–207.

10. *Бервено С., Дзера О.* До питання реальності та консенсуальності цивільно-правових договорів // Юридична Україна. — 2005. — № 4. — С. 43–48.

11. *Боднар Т. В.* Загальні засади виконання цивільно-правових зобов’язань // Вісник господарського судочинства. — 2003. — № 4. — С. 169–174.

12. *Борисова В. И.* Понятие и признаки юридического лица // Проблемы законности. — 2000. — № 45.

13. *Боровська І.* Право громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля як цивільне особисте немайнове право: Історія виникнення, становлення і розвитку // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 4. — С. 44–48.
14. *Бурзель Ю.* Щодо встановлення верхньої межі відшкодування моральної (немайнової) шкоди // Право України. — 2003. — № 3. — С. 40–42.
15. *Вахонєва Т.* Набувальна давність як правовий інститут цивільного права: історія та сучасність // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 6. — С. 36–39.
16. *Великорода О.* Інститут довічного утримання в законодавстві країн СНД // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 2. — С. 67–69.
17. *Верховець А. А.* Про сплату процентів за ст. 625 Цивільного кодексу України // Вісник господарського судочинства. — 2005. — № 2.
18. *Виграненко І. Г.* До питання про поняття вини юридичної особи у сучасному цивільному праві // Економіка. Фінанси. Право. — 2006. — № 9. — С. 21–22.
19. *Винар Л.* Організаційно-правові форми юридичних осіб, заснованих державою // Підприємництво, господарство і право. — 2005. — № 8. — С. 6–10.
20. *Винник О.* Нетрадиционные способы защиты прав акционеров (опыт Соединенных Штатов Америки) // Підприємництво, господарство і право. — 1997. — № 5. — С. 10–14.
21. *Вінник О. М.* Господарські товариства і виробничі кооперативи: правове становище. — К.: Т-во “Знання”, 1998. — 309 с.
22. *Вінник О. М., Щербина В. С.* Акціонерне право: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2000. — 543 с.
23. *Гардецька Н. О.* Поняття і види об'єктів цивільних прав // Вісник Верховного Суду України. — 2004. — № 3. — С. 37–39.
24. *Горбась Д.* Сутність здійснення суб'єктивного цивільного права // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 2. — С. 27–29.
25. *Грамацький Є.* Укладення договору зберігання за новим Цивільним кодексом України // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 11. — С. 114–118.
26. *Гурська Т.* Охорона здоров'я та репродуктивні права жінок: (цивільно-правовий аспект) // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 2. — С. 23–26.
27. *Довідник* зі штрафних санкцій у зведеній таблиці // Бізнес-консультант. — 2006. — № 1. — С. 20–29; № 2. — С. 18–21; № 11. — С. 28–39; № 12. — С. 16–23.
28. *Додонов В. Н.* Словарь гражданского права / В. Н. Додонов, Е. В. Каминская, О. Г. Румянцев; Под общ. ред. В. В. Залесского. — М.: ИНФРА-М, 1997. — 304 с.
29. *Домашенко О., Єфімов С.* Неустойка // Бізнес: Бухгалтерія. Право. Податки. Консультації. — 2004. — № 30. — С. 55–60.
30. *Дрішлюк А.* Агентський договір у цивільному праві України // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 3. — С. 37–39. 40 41

31. *Джунь В. В.* Інститут неспроможності: світовий досвід розвитку і особливості становлення в Україні: Моногр. — 2-ге вид., випр. і допов. — К.: Юрид. практика, 2006. — 384 с.

32. *Ємельянчик С.* Послуга в цивільному праві // Підприємництво, господарство і право. — 2005. — № 3. — С. 105–108.

33. *Єфімов О.* Тема 13. Об'єкти цивільних прав / О. Єфімов, А. Гу-лик // Бухгалтерія. — 2004. — № 12. — С. 60–65.

34. *Завальна Ж.* Об'єкт цивільних правовідносин // Юрид. Україна. — 2006. — № 7. — С. 36–39.

35. *Зобов'язальне право. Теорія і практика: Навч. посіб. / За ред. проф. О. В. Дзери.* — К.: Юрінком Інтер, 2000. — 900 с.

36. *Кисіль С.* Лізинг як специфічний вид цивільно-правових зобов'язань // Підприємництво, господарство і право. — 2000. — № 4. — С. 21–26; № 5. — С. 23–30; № 6. — С. 12–15.

37. *Іваненко Л. М.* Цивільно-правові засоби захисту прав споживачів (покупців). — К.: Юмана, 1998. — 224 с.

38. *Ігнатенко В.* Правова характеристика відносин, що виникають із заповідального відказу і заповідального покладення // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 8. — С. 31–35.

39. *Ігнатенко В.* Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 5. — С. 21–23.

40. *Калаур І.* Окремі аспекти застосування правових наслідків нікчемних і оспорюваних договорів // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 12. — С. 48–51.

41. *Клименко О. М.* Договір довічного утримання. — К.: Фурса, 2006. — 40 с.

42. *Козлова Н.* Правовая природа учредительных документов юридического лица // Хозяйство и право. — 2004. — № 1. — С. 55–74.

43. *Колесник В. В., Бичковський О. П.* Корпоратизація як форма приватизації: законодавчий аспект / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького АН України. — К., 1993. — 94 с.

44. *Кот О. О.* До питання про визнання недійсними угод, укладених з метою, суперечною інтересам держави і суспільства // Вісник господарського судочинства. — 2002. — № 4. — С. 177–182.

45. *Кохановська О.* Цивільно-правові аспекти реалізації інформаційних прав та виконання інформаційних обов'язків // Право України. — 2005. — № 4. — С. 88–91.

46. *Кохановська О.* Теоретичні проблеми захисту інформаційних правовідносин цивільним правом // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 7. — С. 3–6.

47. *Кочергина Е.* Организационно-правовая форма юридических лиц: генезис доктрин и подходов // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 1. — С. 36–39.

48. *Кузнецова О. А.* Принципы гражданского права: вопросы теории и практики // Правоведение. — 2005. — № 2. — С. 24–34.

49. *Куликова Л.* Обзор практики рассмотрения споров, связанных с возмещением ущерба, причиненного в результате дорожно-транспортного происшествия // *Юридический мир*. — 2004. — № 5. — С. 82–84.

50. *Кучер В.* Особливості визначення правочину таким, що порушує публічний порядок // *Право України*. — 2003. — № 12. — С. 106–110.

51. *Легка І.* Питання співвідношення положень ГК України та ЦК України про стягнення неустойки (штрафних санкцій) // *Юридичний журнал*. — 2004. — № 8. — С. 80–82.

52. *Легкая И.* Спорное положение о “трех процентах” / *Юридическая практика*. — 2004. — № 38. — С. 13–14.

53. *Львова І.* Квартирне питання: договірні варіанти його вирішення // *Бухгалтерія*. — 2006. — № 1. — С. 59–61.

54. *Майданик Р.* Особливості довірчого управління спільним майновим комплексом власників майнових сертифікатів // *Підприємництво, господарство і право*. — 2002. — № 4. — С. 14.

55. *Мамутов В. К.* В чем беда и в чем вина цивилистов? // *Экономика и право: Сб. науч. тр.* — К.: Юринком Интер, 2003. — С. 483–487.

56. *Мамутов В. К.* Опыт раздельной кодификации и инкорпорации хозяйственного и гражданского права // *Экономика и право: Сб. науч. тр.* — К.: Юринком Интер, 2003. — С. 489–494.

57. *Матвійчук В. О.* Цивільно-правовий захист фактичного володіння // *Держава і право*. — К., 2006. — Вип. 31. — С. 302–307.

58. *Матвійчук В. К., Хар І. О.* Цивільне право України. Загальна частина. Практикум: Навч. посіб. — К.: КНТ, 2006. — 736 с.

59. *Мілаш В. С.* Підприємницькі договори в господарській діяльності. — Полтава: АСМІ, 2005. — 450 с. 42–43

60. *Міхно О.* Поняття та види підстав для припинення цивільно-правового договору // *Право України*. — 2004. — № 5. — С. 135–138.

61. *Мічурін Є.* Практика розгляду судами справ про визнання договорів відчуження нерухомості недійсними // *Юрид. журн.* — 2004. — № 3. — С. 96–99.

62. *Мічурін Є.* Практика розгляду судами справ про визнання договорів відчуження нерухомості недійсними // *Юрид. журн.* — 2004. — № 10. — С. 98–101.

63. *Ніжинська І.* Причини виникнення відносин з відшкодування громадянину майнової шкоди, заподіяної посадовими особами органів дізнання і досудового слідства в системі органів внутрішніх справ України // *Підприємництво, господарство і право*. — 2003. — № 1. — С. 55–57.

64. *Онищенко Г.* Проблема встановлення межі здійснення суб'єктивного цивільного права // *Юрид. журн.* — 2006. — № 5. — С. 24–25.

65. *Панченко М.* Добросовісність, розумність і справедливість — правові засади цивільного права України // *Підприємництво, господарство і право*. — 2006. — № 12. — С. 147–150.

66. *Петренко О. Б.* Правова кваліфікація дій, що визнаються порушенням прав на винаходи, корисні моделі та промислові зразки // Вісник господарського судочинства. — 2004. — № 3. — С. 235–242.

67. *Підпригора О. А.* Речові права на чуже майно // Українське комерційне право. — 2004. — № 5. — С. 57–65.

68. *Посполітак В.* Правове визначення поняття цінних паперів. Ознаки та класифікація цінних паперів // Юрид. журн. — 2005. — № 1. — С. 92–102.

69. *Потильчак О. І.* Відшкодування моральної (немайнової) шкоди, завданої незаконними діями службових осіб правоохоронних органів: Автореф. дис.... д-ра філософії права. — К., 2006. — 44 с.

70. *Потопальський С. С.* Правові проблеми розмежування недійсних та неукладених договорів // Вісник господарського судочинства. — 2005. — № 4. — С. 192–196.

71. *Потопальський С. С.* Правові проблеми визначення недійсним правочину, вчиненого представником з перевищенням повноважень // Адвокат. — 2005. — № 10. — С. 9–11.

72. *Право власності в Україні: Навч. посіб. / О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова, О. А. Підпригора та ін.; За заг. ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової.* — К., 2000.

73. *Право інтелектуальної власності: Академічний курс.* — 2-ге вид. / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. — К.: Ін Юре, 2002. — 672 с.

74. *Прилуцький Р. Б.* Проблеми кодифікації цивільного і господарського права // Проблеми кодифікації цивільного та господарського права: Зб. наук. ст.: За матеріалами Республ. наук.-практ. конф., 18 березня 2005, м. Київ / За заг. ред. Р. Б. Прилуцького. — К.: КиМУ, 2005. — С. 342–366.

75. *Пульнева О. С.* Договір дарування / О. С. Пульнева, Є. І. Фурса, С. Я. Фурса. — К.: Фурса, 2005. — 52 с.

76. *Пунда О.* Система немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи у законодавстві України // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 9. — С. 14–17.

77. *Рабінович П. М.* Права людини і громадянина: Навч. посіб. / П. М. Рабінович, М. І. Хавронюк. — К.: Атіка, 2004. — 464 с.

78. *Резнікова В. В.* Проблема обмеження права фізичної особи на інформацію про стан здоров'я // Економіка. Фінанси. Право. — 2004. — № 4. — С. 31–34.

79. *Майданик Р.* Довірча власність у цивільному праві України (формування, порівняльний аналіз і поняття) // Українське комерційне право. — 2004. — № 5. — С. 37–56.

80. *Самойленко В.* Корпоративное поглощение по-украински // Юрид. практика. — 2004. — № 18. — С. 10.

81. *Сахарук Д.* Поняття та види форми правочину // Підприємництво, господарство і право. — 2003. — № 12. — С. 43–47.

82. *Теньков С.* Коментар до Постанови Вищого господарського суду України від 13 липня 2004 р. у справі № 6/1 “Застосування положень нового цивільного і господарського законодавства до розгляду спорів про відступлення права вимоги” // Вісник господарського судочинства. — 2004. — № 4. — С. 133–141.

83. *Теньков С.* Визначення істотних умов договору у судовій практиці: нові підходи // Вісник господарського судочинства. — 2004. — № 4. — С. 150–154.44 45

84. *Слободян С.* Обмеження дієздатності фізичних осіб: цивільно-правові проблеми: Коментарі та тлумачення законодавства // Юрид. журн. — 2004. — № 1. — С. 32–33.

85. *Спасібо-Фатєєва І.* Проблеми перетворення державної власності і здійснення корпоративних прав держави // Вісник Академії правових наук України. — 2002. — № 4. — С. 94–105.

86. *Спасібо-Фатєєва І. В.* Нікчемні правочини та їх наслідки // Вісник господарського судочинства. — 2004. — № 2. — С. 178–184.

87. *Спасібо-Фатєєва І.* Оборотоzдатність об'єктів цивільних прав // Право України. — 2005. — № 6. — С. 34–37.

88. *Теньков С.* Договір позики: цивільно-правові та податкові аспекти // Юрид. вісник України. — 2000. — 24–30 серп.

89. *Теньков С.* Проблемні питання судового розгляду спорів, що пов'язані із відшкодуванням збитків // Вісник господарського судочинства. — 2005. — № 2. — С. 127–130.

90. *Укладення угод між юридичними особами в усній формі. Науково-практичний коментар рішень та постанов господарських судів України // Вісник господарського судочинства. — 2003. — № 1.*

91. *Хатнюк Н.* Юридична природа фіктивних та удаваних правочинів // Право України. — 2004. — № 4. — С. 37–41.

92. *Хлонь О.* Форс-мажор та непереборна сила: їх розмежування у цивільному праві // Право України. — 2005. — № 1. — С. 112–114.

93. *Цивільне право України: Підручник: У 2 кн. / О. В. Дзера (керівник авт. кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін.; За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — Кн. 1. — 736 с.*

94. *Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / О. В. Дзера (керівник авт. кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін.; За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. — К.: Юрінком Інтер, 2004. — Кн. 2. — 640 с.*

95. *Цивільний кодекс Укаїни: У 2 ч.: Наук.-практ. комент. Ч. 1 / Я. М. Шевченко. — К.: ІнЮре, 2004. — 692 с.*

96. *Цивільний кодекс Укаїни: У 2 ч.: Наук.-практ. комент. Ч. 2 / Я. М. Шевченко. — К.: ІнЮре, 2004. — 962 с.*

97. *Чукреев А. А.* Добросовестность в системе принципов гражданского права // Журн. рос. права. — 2002. — № 11. — С. 100–104.

98. *Юровська Г. В.* Правочини як підстава виникнення цивільних прав і обов'язків // Адвокат. — 2004. — № 4. — С. 15–18.

Зразок заяви на тему курсової роботи

Завідувачу кафедри «Право»
Тимчишину А.М.
студента 3 курсу (гр. 1)
денної (заочної) форми навчання
Прізвище Ім'я По-батькові

З а я в а

Прошу затвердити мені тему курсової роботи з цивільного права «Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин» (№ теми за переліком – 112).

Дата

Підпис студента

Прізвище І.П.

З Р А З О К

Приклад розгорнутого плану курсової роботи за темою

«Система деліктних зобов'язань за Цивільним кодексом України»

ПЛАН (ЗМІСТ)

Вступ

1. Розділ. Загальна характеристика деліктних зобов'язань за ЦКУ

1.1. Поняття та загальні положення деліктних зобов'язань

1.2. Підстави виникнення зобов'язань по відшкодуванню шкоди

1.3. Джерела правового регулювання

2. Розділ. Загальні підстави відповідальності за завдану шкоду за ЦКУ

2.1. Підстави відповідальності за завдану моральну шкоду

2.2. Підстави відповідальності за завдану матеріальну шкоду

3. Розділ. Система деліктних зобов'язань за цивільним законодавством України

3.1. Особливості відшкодування завданої шкоди за ЦКУ

3.2. Інші випадки виникнення деліктних зобов'язань

Висновки

Список використаних джерел

Зразок титульної сторінки курсової роботи

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ

ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

Івано-Франківська філія

КАФЕДРА «ПРАВО»

КУРСОВА РОБОТА

з НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»

НА ТЕМУ

«ФІЗИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН»

Студента (ки) 3 курсу ЗПЗ-31 групи
напряму підготовки Право 081
спеціальності Право

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

К.Ю.Н. _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

20__ р.

